

Ліки зміцнюють тіло, а книга - душу

Бібліо

№ 11 (74)
2020
(листопад)

ТЕРАПЕВТ

Видається з 1 жовтня 2014 року

*Бюлетень Наукової бібліотеки
Харківського національного медичного університету*

Наукова бібліотека звітує Вченій раді ХНМУ

C. 4-5

Зміст

Харків медичний

Анатолій Андрійович Чугаєв

С. Кравченко, Л. Скрипченко.....С. 3

Тема на часі

Наукова бібліотека звітує Вченій раді ХНМУ

Н. Гаєва.....С. 4-5

Літературна нота

Древнегреческий миф об аргонавтах

О. Озеркина.....С. 6-8

Хроніка подій

Співпраця студентства і Наукової бібліотеки
з наповнення Української Вікіпедії

Редакція

.....С. 9

Виставка HEALTH & ART: малюнки дітей-пацієнтів

.....С. 9

Діагноз — осінь: літературний вечір

.....С. 10

Засідання Бібліотечної ради ХНМУ

.....С. 10

Літературні огляди в онлайн-форматі

.....С. 11

Анонси подій,

Вітання з днем народження

.....С. 12

Світлана Кравченко

Лариса Скрипченко

Анатолій Андрійович Чугаєв

Анатолій Андрійович Чугаєв — видатний хірург, науковець і педагог, майже 45 років віддав Харківській Олександрійській лікарні (1-ша міська клінічна лікарня); займався невідкладною хірургією, особливу увагу приділяв наданню кваліфікованої допомоги хворим з ургентною патологією.

У 1887 році майбутній вчений закінчив медичний факультет Імператорського Харківського університету. З 1888 року він почав працювати в клініці госпітальної хірургії університету, де пройшов шлях від практичного хірурга-початківця, асистента і доцента до професора кафедри госпітальної хірургії Харківського медичного інституту [1].

У 1896 році А. А. Чугаєв захистив докторську дисертацію на тему «Матеріали для изучения органов дыхания». На початку 20-х років саме за пропозицією Анатолія Андрійовича в клініці госпітальної хірургії почали застосовувати первинну хірургічну обробку ран з висіченням їх країв і накладанням швів. Йому належить пріоритет застосування декапсуляції нирок при сулемових нефрозах (1925 р.).

Свій хірургічний досвід вчений втілює у двотомному посібнику «Экстренная хирургическая помощь» (1927, 1934 рр.) — це перша монографія з ургентної хірургії в нашій країні. Епіграф автора на титульному листі говорить: «Показания к неотложным опера-

циям должны быть известны врачам всех специальностей, техникой этих операций хирурги должны обладать в совершенстве» [3].

Професор впроваджував у практику прогресивні методи лікування, першим ввів поняття діагнозу «гострий живіт» на етапі догоспітальної діагностики (застосовувався в основному у роботі служби швидкої допомоги), також пропонував відкритий метод лікування опіків.

А.А. Чугаєв встановив і описав нові симптоми: при перфоративній виразці шлунку і дванадцятипалої кишки — поява в ділянці пупка однієї чи двох поперечних борозен шкіри (1935 р.); при гострому апендициті — **«струни апендициту»** (при пальпації вдається промацати окремі скорочення волокон зовнішнього косоного м'яза живота, що нагадують струни (1938 р.) [2]. Цей симптом названо його ім'ям.

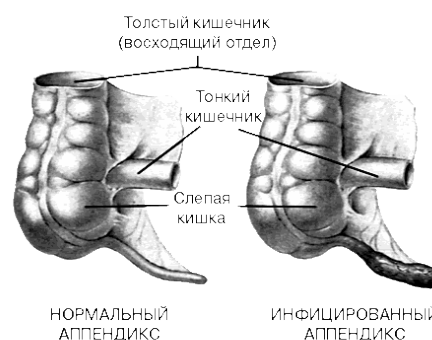
Анатолій Андрійович залишив про себе добру пам'ять і як педагог, вихователь хірургів: він охоче ділився своїм досвідом з ургентної хірургії як на лекціях, клінічних розборах, так і біля операційного столу.

**Анатолій Андрійович Чугаєв
(1862-1937)**

Використані джерела:

- 1.Робак І. Ю., Демочко Г. Л., Ільїн В. Г. Олександрівська — Перша міська клінічна лікарня Харкова: півтора століття історії. — Харків: Колегіум, 2016. — 298 с.
- 2.Матяшин І. М., Ольшанецкий А. А., Глузман А. М. Симптомы и синдромы (эпонимы). — Киев: Здоров'я, 1982. — 184 с.
- 3.Бойко В. В., Гончаренко Л. І., Солонець Т. В. Чугаєв Анатолій Андрійович // Вчені Харківського державного медичного університету 1805-2005 / за редакцією академіка А. Я. Циганенка. — Харків, 2003. — С. 27-28.

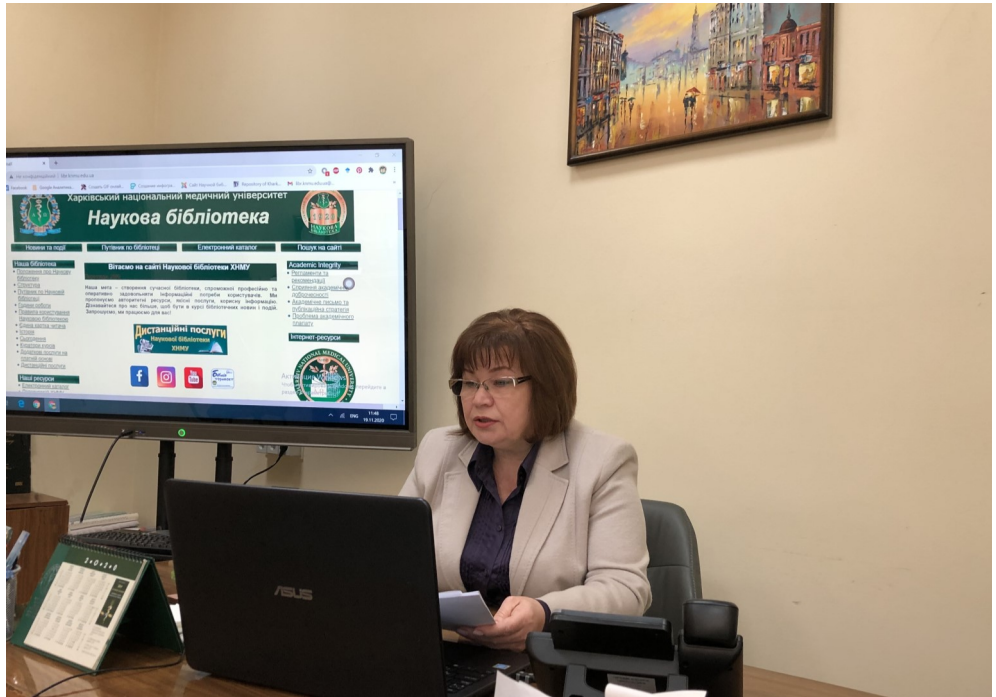
Наталія Гаєва

Наукова бібліотека звітує Вченій раді ХНМУ

Щороку у листопаді директорка Наукової бібліотеки Ірина Киричок як членкиня Вченої ради звітує про стан і перспективи розвитку інформаційно-бібліотечного забезпечення навчальної, методичної, науково-дослідної та виховної роботи у Харківському національному медичному університеті. Чергове засідання Вченої Ради ХНМУ відбулося 19 листопада в режимі онлайн.

Відкрив засідання заступник голови Вченої ради проф. Валерій М'ясоєдов, який привітав Наукову бібліотеку ХНМУ із урочистою датою — 100-річчям. До привітань долучився й ректор університету проф. Валерій Капустник: «Сьогодні ми заслуховуємо доповідь про роботу одного з найважливіших підрозділів нашого університету — Наукової бібліотеки. Саме вона є тим навігатором, що орієнтує читача в численних інформаційних потоках і допомагає учасникам освітнього процесу долати складнощі пошуку та збору необхідної інформації. Хочу подякувати колективу бібліотеки і його керівництву за злагоджену роботу, активність щодо участі в численних бібліотечних заходах, що йде на користь всім надавачам та отримувачам освітніх курсів».

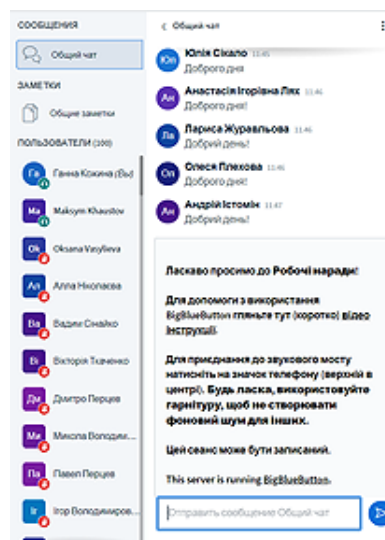
Під час доповіді І. Киричок ознайомила присутніх із формуванням фонду бібліотеки, розповіла про наповнення модулю АСУ «Шлях книги», доповіла про бібліометричні профілі науковців та наукометричні показники ХНМУ,

збирання, упорядкування та інформування щодо публікацій учених університету.

Директорка звернула увагу на формування й використання електронних ресурсів як бібліотеки, так і університету загалом, серед яких е-каталог, Репозитарій ХНМУ,

доступ до освітніх і наукових онлайн-ресурсів (Access Medicine, Springer Nature тощо), інтерактивні бази даних тестів КРОК і USMLE тощо, а також доповіла про підвищення інформаційної компетентності викладачів і студентів.

Зазначила Ірина Василівна й про культурно-просвітницьку й виховну роботу як важливу складову діяльності університетської бібліотеки. Попри карантинні обмеження бібліотека підтримує зв'язок зі студентським самоврядуванням, спільно зі студентами проводить різноманітні онлайн-заходи.

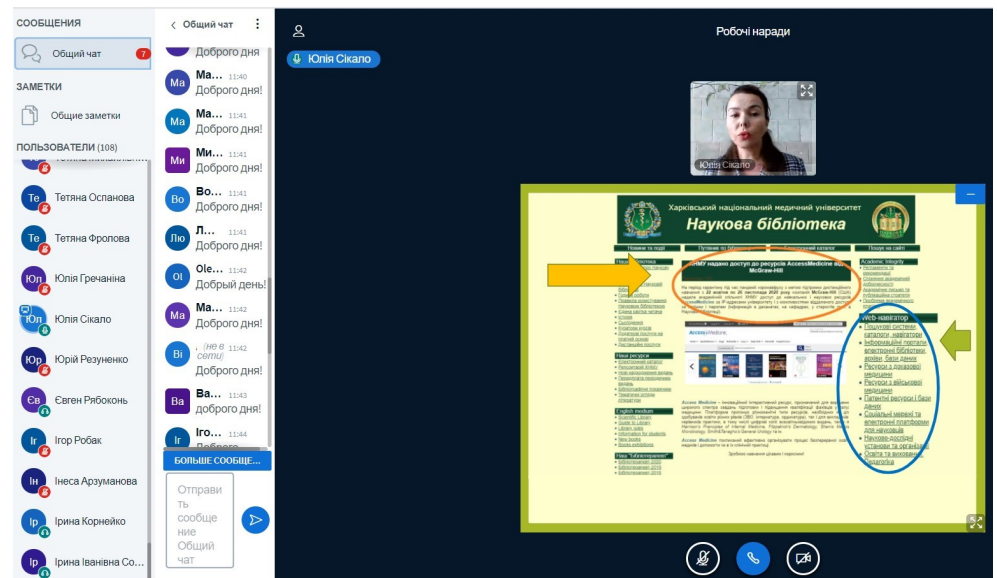
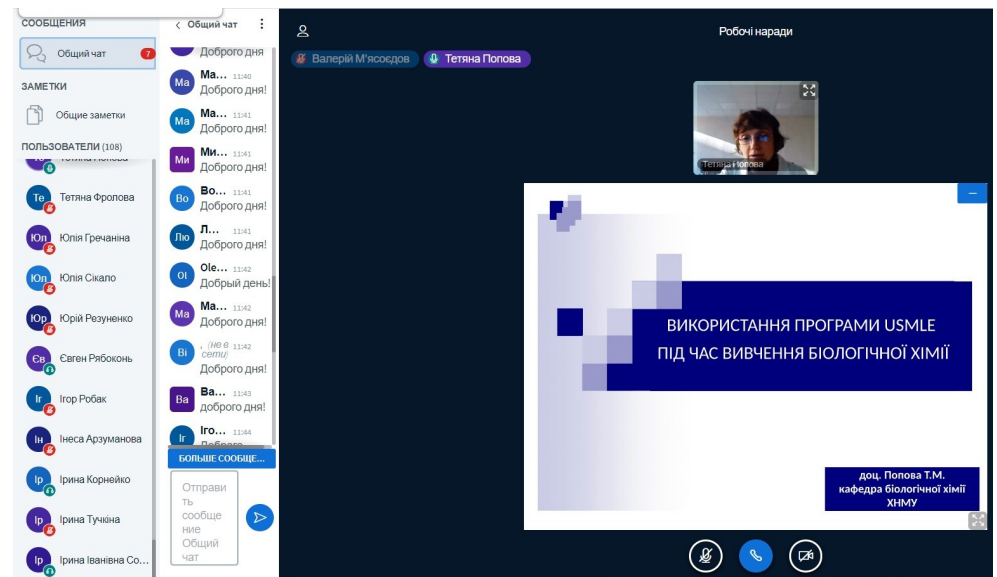
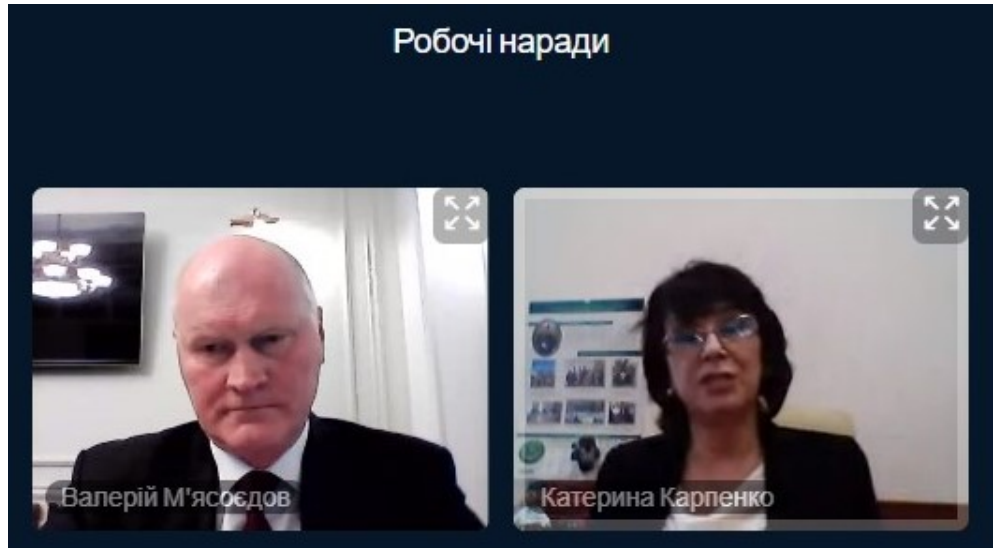
У своїй доповіді І. Киричок звернула увагу на те, що Наукова бібліотека оперативно реагує на виклики сьогодення, і зокрема під час карантину з приводу COVID-19. Було швидко налагоджено дистанційну роботу як для співробітників бібліотеки, так і для її користувачів, розширено їх довідково-інформаційне обслуговування.

Наприкінці директорка наголосила на актуальних питаннях, що постали перед Науковою бібліотекою і які необхідно вирішувати у найближчій перспективі.

В обговоренні доповіді взяли участь представники університетської спільноти: доцентка кафедри біологічної хімії Тетяна Попова поділилася досвідом ефективного використання онлайн-програми USMLE-Rx, в тому числі під час дистанційного навчання, асистентка кафедри внутрішньої медицини № 3 та ендокринології Юлія Сікало на прикладі роботи кафедри поділилася алгоритмом використання ресурсів віддаленого доступу, в тому числі за допомогою сайту Наукової бібліотеки як зручної точки доступу до освітнього і наукового контенту, голова ГО «Студентська рада ХНМУ» Олександр Штерєб відмітив постійну й плідну співпрацю студентського самоврядування з бібліотекою, а завідувачка кафедри філософії проф. Катерина Карпенко зазначила важливу роль університетської бібліотеки щодо формування у здобувачів освіти soft skills. Члени Вченої ради високо оцінили роботу університетської бібліотеки, за результатами обговорення прийняли проект рішення.

Наукова бібліотека ХНМУ постійно розвивається й позитивно змінюється. Вся її діяльність спрямована на забезпечення потреб університету, сприяння його розвитку, підвищенню рейтингових позицій у світовому освітньому й науковому просторі.

Досягати успіхів і не зупинятися на досягнутому допомагає дієва співпраця з керівництвом університету, студентським активом, всією університетською спільнотою.

Літературна нота

Ольга Озеркина

Древнегреческий миф об аргонавтах

Миф — древнейший вид народного фольклора на земле. Он возник в те незапамятные времена, когда человек начал осмысливать себя частью огромного мира, населенного не только людьми, но и богами, героями и духами, воплощающими собой силы природы. В ту эпоху мифы оказывали главенствующее влияние на сознание человека и были основным источником знаний об окружающей его действительности. Для современных же историков мифы зачастую являются единственным документальным источником, содержащим информацию о событиях древних времен.

Греческие мифы дошли до нас в первую очередь благодаря поэту-сказителю Гомеру (предпол. VIII в. до н. э.) и другим его собратьям по перу, жившим в более поздние исторические эпохи. Они в своих произведениях нередко использовали архаические сюжеты из мифологии, обогащая их собственной фантазией: герои поэм «Одиссея» и «Иллиада» Гомера, например, не только совершают свои подвиги под покровительством богов и других могущественных существ, но и противостоят им, и даже побеждают в неравном бою. Одной из подобных историй является и миф о походе аргонавтов за золотым руном под предводительством фессалийского царевича Ясона. Он известен миру главным образом

благодаря творчеству Аполлония Родосского, поэта III в. до н.э., одного из руководителей знаменитой александрийской библиотеки. В своей поэме «Аргонавтика» он последовательно изложил ход событий плавания отважной команды корабля «Арго». Его капитан, Ясон, лишенный братом наследственной власти, одарен богами не менее ценными дарами: талантами мореплавателя и врача, само имя «Ясон» по-гречески звучит как «целитель». На своем корабле он собрал самых прославленных героев греческих мифов: Геркла, Тесея, Кастора с Полидевком, и даже знаменитого Орфея, чтобы тот утешал своим пением слух тоскующих по Фессалии товарищей. Золотое руно, на поиски которого герой отправляется через малоизвестный Эвксинский Понт, как древние греки называли Черное море, должно даровать юноше заслуженную по праву рождения власть. Конечным же пунктом похода аргонавтов является Колхида, земля, населенная колхами, предками современных грузин, народом более древним, чем сами греки. Колхидский царь поручил охранять драгоценную шкуру кровожадному дракону, никому еще не удавалось уйти от него живым. Никому, разумеется, кроме Ясона и его бесстрашных воинов. На пути к удаче им пришлось пережить множество опасных приключе-

ний, а Ясону — выполнить ужасные условия царя Колхиды. И если бы не покровительство самой богини Афродиты, поразившей сердце царевны Медеи любовью, не пришлось бы Ясону вернуться на родину победителем и царем.

Оказывается, миф о походе аргонавтов имеет реальные исторические корни. Реки кавказских гор известны наличием в них золота. В виде мелких песчинок его издавна добывали довольно хитрым способом: погружали в водный поток овечью шкуру как удочку в ожидании золотого улова. В награду за терпение шкура постепенно становилась золотой, после чего ее сжигали и выгребали из золы драгоценные крупинки. Этот способ добычи дожил вплоть до наших дней.

По мнению историков, слава о богатстве древней Колхиды достигла фессалийских берегов и привлекла самых ловких и смелых их обитателей возможностью быстрого обогащения. Сокровища, накопленные более древней цивилизацией, дали жизнь новой, только зарождающейся, испокон веков так добывались успех и могущество. Таким образом, миф о золотом руне сакрализует царскую власть и героизирует того, кто ищет пути ее обретения. Он утверждает, что успех всегда на стороне тех, кто не боится рисковать, опираясь на покровительство могущественных богов.

Фильм «Веселая хроника опасного путешествия»

1986 году на экраны страны выходит грузинский фильм-ревю «Веселая хроника опасного путешествия», снятый по мотивам древнегреческого мифа об аргонавтах. Режиссер Евгений Гинзбург известен как создатель целого ряда веселых музыкальных кинолент, таких как «Рецепт ее молодости» с участием Л. Гурченко, «Остров погибших кораблей», «Простодушный». За экранизацию далекого от нашего времени мифического сюжета режиссер взялся охотно потому, что уже существовал готовый мюзикл, написанный грузинским композитором Александром Басилая для ВИА «Иверия». Музыка есть, осталось только написать подходящий сценарий, пригласить актеров и приступить к съемкам.

Главной съемочной площадкой фильма стал небольшой грузинский городок Поти. Съемки на всем их протяжении сопровождали шумные кавказские застолья, иначе и быть не могло, ведь большая часть актеров была из местных жителей: Зураб Кипшидзе (Ясон), Лика Кавжарадзе (Медея), Теймураз Циклаури (Аэт, царь Колхиды) и др. Наравне с грузинскими артистами в работе над фильмом приняли участие и уже любимые всем кинозвезды — Александр Абдулов, Сергей Шакуров, Леонид Ярмольник.

Жанр ревю изобилует музыкой и танцевальными номерами, но

в отличие от мюзикла, диктует постановщикам свои условия: в его действии отсутствует единая сюжетная связка и применяется сатирический подход в трактовке характеров персонажей. Поэтому никого не должно удивлять то, что в фильме «Веселая хроника опасного путешествия» история об аргонавтах превращается в шутивную импровизацию с элементами клоунады. Например, Анатолия Калмыкова, актера и каскадера с цирковой подготовкой, режиссер пригласил специально «для хохмы». На съемках постоянно царил веселье, а заводил всех Александр Абдулов, по словам автора текстов песен к фильму, Юрия Ряшенцева: «Там, где был Абдулов — там хохот был всегда. Саша был очень лучезарный, веселый».

На съемочной площадке все происходило быстро, легко и весело. Танцевальные номера, исполняемые актерами, готовились балетмейстером Валентином Манохиным и, как он вспоминает: «...прямо на площадке, пока настраивалась камера, мы делали хореографию. Основной танец на площади готовился буквально 5 минут. Это невероятно, я очень благодарен актёрам за то, что они так быстро схватывали движение».

Как уже говорилось, главной декорацией к фильму был естественный природный ландшафт

Кавказа, но и за архитектурными красотами не пришлось ехать в Грецию: в армянском селе Гарни нашелся сохранившийся и восстановленный реставраторами подлинный античный храм I века н. э. Единственной искусственной декорацией в фильме оказалась понтонная конструкция с надстройкой в виде корпуса судна — имитация «того самого «Арго». Ее оснастили мотором и настоящие моряки, переодетые в аргонавтов, совершали на нем маневры.

Кроме фильма «Веселая хроника опасного путешествия» известны еще две экранизации всем известного мифа, и обе американские. Первая, кинолента 1963 года «Ясон и аргонавты», мало чем примечательна на сегодняшний день. Вторая, снятый в 2000 году мини-сериал «Ясон и аргонавты», обращает на себя внимание главным образом спецэффектами и очень уж правдоподобными чудовищами. Но конечно же, самой запоминающейся для нас версией остается музыкально-феерическая «Веселая хроника опасного путешествия». А все благодаря чудесному музыкальному оформлению, появившемуся на свет четырем годами раньше самой кинокартины.

Кадр из фильма «Веселая хроника опасного путешествия»

Музыка Александра Басилая к фильму-ревю «Веселая хроника опасного путешествия»

Мюзикл «Аргонавты» был создан специально для грузинского вокально-инструментального ансамбля «Иверия» и записан им в 1982 году. Автор произведения, Александр Басилая, одновременно является создателем коллектива (1968 г.), возглавляя его на протяжении нескольких десятилетий. Уже первый состав «Иверии» состоял из опытных певцов и музыкантов, успевших поработать с другими коллективами, многие из них в будущем станут самостоятельными исполнителями, как например, всем хорошо известный Сосо Павлиашвили. Основой репертуара «Иверии» стали народные грузинские песни в современных аранжировках и авторские песни А. Басилая и других композиторов. Но коллектив вскоре показал, что ему по силам и музыка высокопрофессиональных западных исполнителей. Фирма «Мелодия» в середине семидесятых выпустила пластинки с композициями Кена Хенсли и группы «Uriah Heep» в исполнении ВИА «Иверия». В 1977 году ансамбль завоевал первую премию на Всесоюзном конкурсе советской песни. Популярность ВИА после такого признания была огромной, «Иверию» полюбила вся страна. После распада СССР, к сожалению, многое изменилось: вновь образованные государственные границы оказались серьезным препятствием для дальнейшего успеха, пришли новые поколения музыкантов, появились новые веяния в музыке и шоу-бизнесе.

Национальный колорит, присутствующий исполнительской манере ВИА «Иверия», оставил свой отпечаток и на композициях, звучащих в фильме «Веселая хроника опасного путешествия». В них переплелись характерные греческие

мотивы с легко узнаваемыми грузинскими интонациями. Особенно это ощущается в самой известной композиции фильма, песне «Арго». Поэт Юрий Ряшенцев, написавший русские тексты к песням для фильма, поделился своими впечатлениями: «Это самая моя любимая песня из всех, которые я переводил. Мне нравилась она задолго до того, как я начал её переводить. И тут дело даже не в переводе. Эта фантастическая, пленительная мелодия Александра Басилая. В ней чувствуется и Грузия, и старина, и что-то греческое там есть, и аранжировка потрясающая. Песня «Арго» доставляет мне наибольшее удовольствие...». Поэт признался, что для него «...на этой картине было огромным счастьем сотрудничать с совершенно замечательным ансамблем «Иверия». Помимо «Арго» мюзикл известен и другими яркими композициями: ария Медеи, дуэт Ясона и Медеи, ария Аэта, танец Сиртаки и другие.

Та органичность, с которой музыканты ВИА «Иверия» вписались в греческий стиль, не должна никого удивлять. Традиции грузинской национальной музыкальной культуры насчитывают более трех тысячелетий. Исторически одновременно развивались как инструментальная музыка, так и вокальное искусство, представленное в первую очередь многоголосным пением. В 2001 году Юнеско признало их шедевром устного нематериального наследия. Полифония, характерная для многоголосья, появилась в национальной грузинской музыке гораздо раньше, чем в Западной Европе. С древних времен южно-европейские культуры общались между собой, обогащая друг друга своими лучшими достижениями и музыка не осталась в сто-

роне от этих процессов. Таким образом, в греческой народной музыке можно услышать грузинские мотивы, а в грузинской — греческие.

Мужское хоровое пение, такое привычное для грузинского вокального искусства нашло свое воплощение и в песне «Арго», величественном гимне аргонавтов, мужественных покорителей южных морей.

Слушать песню «Арго» в исполнении грузинского вокально-инструментального ансамбля «Иверия»

Использованная литература:

- Басилая А. А. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Басилая,_Александр_Александрович
- «Весёлая хроника опасного путешествия», или 30 лет с «Арго» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://nastroenie.tv/episode/103612>
- ВИА «Иверия» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://abrgen.ru/muzika/luchshie_otechest/iveriya/
- Греческий миф о Золотом руно перестал быть мифом – это реальное прошлое [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nakonu.com/2014/12/11151>
- DomBusin Аргонавты в кино [Электронный ресурс] / DomBusin. – Режим доступа : <https://dombusin.livejournal.com/95610.html>
- Какой бывает грузинская музыка [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://speelgroup.com/blog/kakoy-byvaet-gruzinskaya-muzyka/>
- Немировский А. И. Золотое руно [Электронный ресурс] / А. И. Немировский. – Режим доступа : <https://history.wikireading.ru/8591>
- Федорова Е. В. Имеет ли миф об аргонавтах реальную основу? [Электронный ресурс] / Е. В. Федорова. – Режим доступа : <https://ulliu.livejournal.com/96234.html>

Співпраця студентства і Наукової бібліотеки з наповнення Української Вікіпедії

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

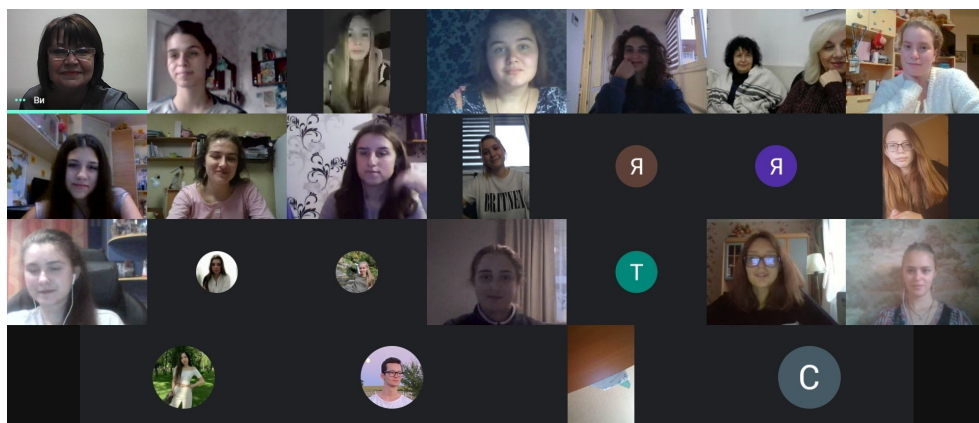
4 листопада відбулась перша онлайн зустріч студентів нашого університету зі співробітниками Наукової бібліотеки ХНМУ для обговорення співпраці з наповнення Вікіпедії (26 учасників, в тому числі — 4 співробітники бібліотеки).

Голова сектору громадського виховання та волонтерства Студентського самоврядування Катерина Тополук представила команду «вікіписьменників» і відповідального за зв'язок з бібліотекою Ліну Коноплю.

Так, Наукова бібліотека разом зі студентами започаткувала проєкт «Харківська вища медична школа в Українській Вікіпедії».

Вікі-команда ХНМУ ставить за мету наповнення Української Вікіпедії статтями про відомих діячів — вихованців Харківської вищої медичної школи. За основу для статей взяті видання про видатних науковців і вихованців уні-

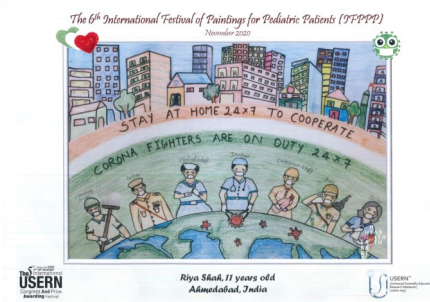
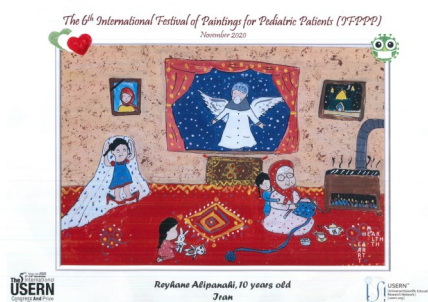
верситету «Вчені Харківського державного медичного університету» (2003), «Видатні вихованці Харківської вищої медичної школи» (2015), «Скарбниця харківської медицини. Постаті» (2015) та інші. Робота триває.

ВИСТАВКА HEALTH & ART: МАЛЮНКИ ДІТЕЙ-ПАЦІЄНТІВ

Вже четвертий рік поспіль ХНМУ долучається до організації виставки малюнків дітей-пацієнтів.

Щорічно виставка проходить за ініціативи міжнародної фундації HEART — Health & Art одночасно у більш ніж 30 містах світу, демонструючи малюнки юних художників із різних країн, які мали досвід госпіталізації та стали номінантами на приз фундації HEART у різних вікових категоріях. ХНМУ організує виставку за сприяння локального офісу Міжнародної науково-дослідницької освітньої мережі, відділу міжнародних зв'язків, студентського самоврядування та Наукової бібліотеки ХНМУ.

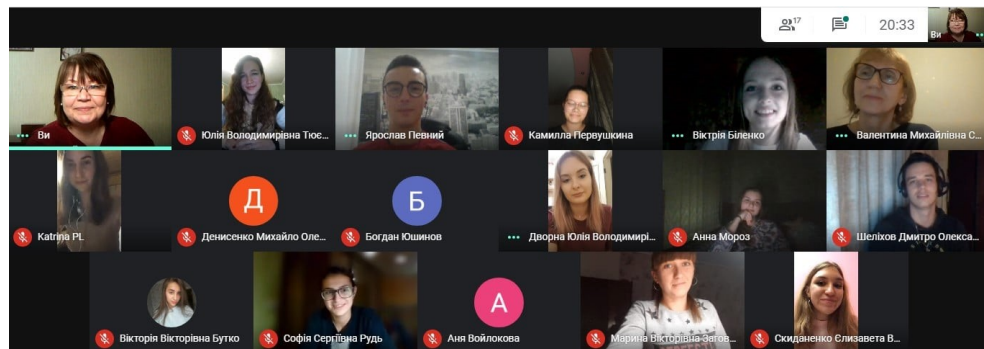
Хроніка подій

ДІАГНОЗ — ОСІНЬ: ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

10 листопада у не звичному режимі, а саме — дистанційно, відбувся літературний вечір під назвою «Діагноз — осінь», організований сектором медіа-простору студентського самоврядування ХНМУ спільно з нашою бібліотекою. До поетичного заходу приєдналися й студенти інших вишів Харкова.

Осінь — це мрії... А мріяти можна про все на світі, та найпалкше — про кохання... Проникливо й тепло звучали з вуст учасників заходу слова про красу та загадковість цієї незвичайної пори, про натхнення й почуття...

Не зраджуючи своїм традиціям, поцінувачі поезії — студенти та співробітники бібліотеки читали поетичні твори як відомих, авторів, так і свої власні.

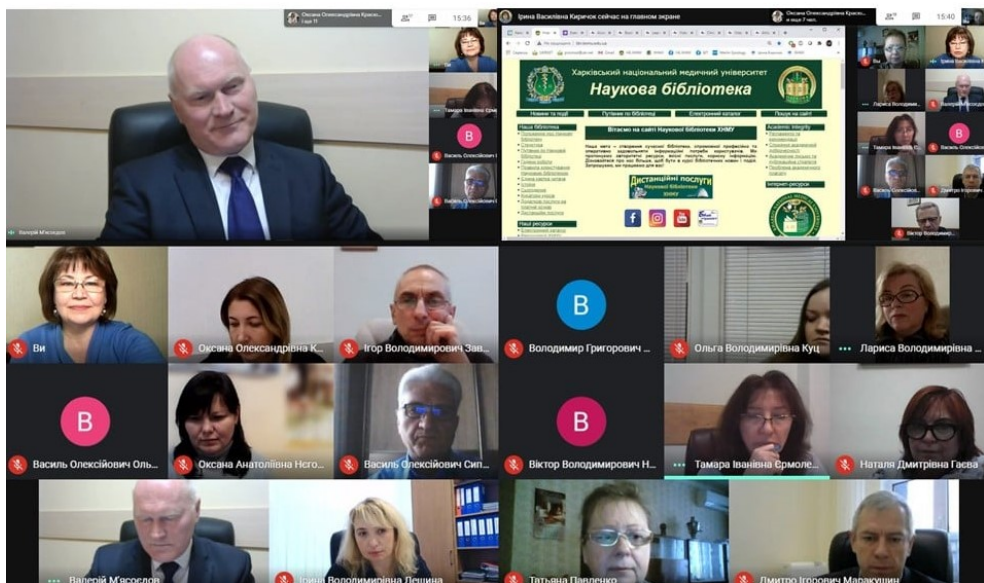
Не зважаючи на онлайн-формат зустрічі, вечір пройшов, як

завжди, в дружній, теплій та не вимушеній атмосфері! І навіть карантинні обмеження не стануть на заваді любителям вишуканої словесності зустрітися знову! Тож готуємося до наступного літературного вечора.

ЗАСІДАННЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ РАДИ ХНМУ

12 листопада відбулось засідання Бібліотечної ради ХНМУ на чолі з проректором з наукової роботи проф. Валерієм М'яєдовим — вперше в дистанційному форматі. Обговорювали питання інформаційного забезпечення освітнього і наукового процесів університету з переходом вишів на дистанційну форму роботи в умовах пандемічних викликів, організацію віддаленої роботи працівників Наукової бібліотеки та її онлайн-послуг в умовах карантинних обмежень, використання освітніх і наукових онлайн-ресурсів.

Члени Бібліотечної ради високо оцінили роботу колективу бібліотеки і зазначили, що бібліотекарі завжди оперативно реагують на соціальні зміни й потреби уні-

верситету. Рекомендували й надалі продовжувати моніторинг інформаційних потреб академічної спільноти, інформувати про можливість доступу до різноманітних онлайн-ресурсів, проводити робо-

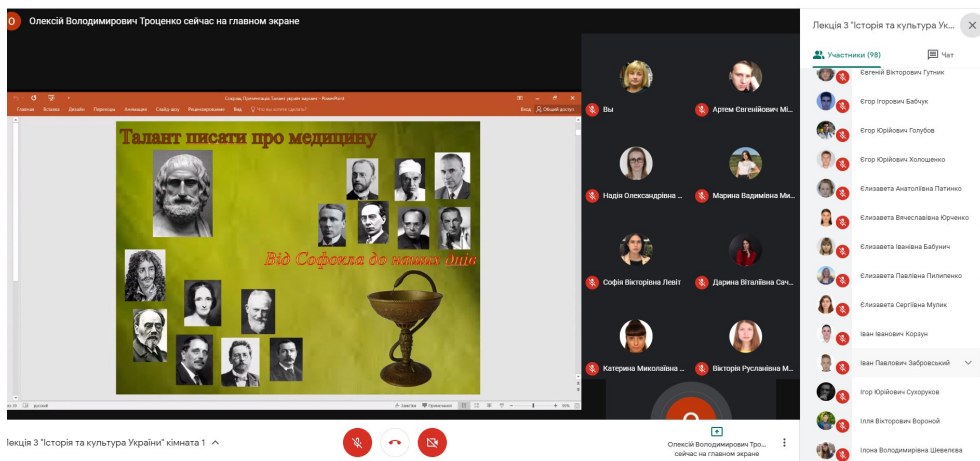
ту щодо підвищення цифрової грамотності користувачів — як студентів, так і професорсько-викладацького складу університету.

Хроніка подій

ЛІТЕРАТУРНІ ОГЛЯДИ В ОНЛАЙН-ФОРМАТІ

У 2020 році Наукова бібліотека продовжила цикл оглядів із презентаціями, спрямованих на ознайомлення студентської молоді з найкращими зразками світової художньої літератури про медицину і лікарів.

Але час вносить свої корективи, і ось вже наші зустрічі з майбутніми медиками відбуваються в онлайн-форматі. І хоч при цьому ми майже не бачимо облич наших слухачів, не спостерігаємо їхніх емоційних реакцій — віримо: почуте на наших лекціях стане їм у нагоді в подальшому житті, як професійному, так і особистому. Проживаючи життя літературних героїв, позитивних і не дуже, студенти отримують необхідні життєві уроки, вчать розумінню почуттів та вчинків інших людей, відточують власний характер та на яскравих прикладах поповнюють багаж знань з професійної етики.

А ми, бібліотекарі, завжди раді допомогти майбутнім лікарям у цьому. Тож **13 та 16 листопада** у рамках занять кафедри суспільних наук студентам-першокурсникам II та IV факультетів нашими співробітниками в режимі онлайн проведено огляди із презентацією «Талант писати про медицину».

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

Книжкові виставки (традиційні):

«Правова свідомість суспільства»

(до Дня захисту прав людини) – з 10 грудня

«України славний син»

(180 років від дня народження Михайла Петровича Старицького,
українського письменника) – з 14 грудня

Віртуальні виставки:

«Толочинов Микола Пилипович (1840 – 1908)

(180 років з дня народження доктора медицини, завідувача кафедри акушерства та жіночих хвороб медичного факультету Харківського університету (1885 – 1903)»

З цією та іншими віртуальними виставками пропонуємо ознайомитися на сайті НБ ХНМУ

<http://libr.knmu.edu.ua/>

Літом

*Вітаємо співробітників Наукової бібліотеки
з ювілеєм та днем народження
у листопаді!*

Митрофанову Євгену!

*Борисову Оксану!
Ловалєву Іллі!
Маніс Олександрю!*

Контакти:

м. Харків,
пр. Науки, 4

тел. (057)7077209

моб. (097)9937709

e-mail: biblio-t@ukr.net

Редакційна колегія:

Киричок І.В. (головний редактор)

Русанова О.А. (відповідальний редактор)

Кустова К.М.

Гаєва Н.Д.

